

N:o 78.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående ändrad lydelse af § 2 i nådiga förordningen om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket den 19 maj 1893, sådan nämnda § lyder enligt kungl. kungörelsen den 12 augusti 1902; gifven Kristiania slott den 6 mars 1905.

Under återopande af bilagda protokoll öfver finansärenden vill Kungl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att besluta,

dels att § 2 i kungl. förordningen om beskattning af hvitbetssockertillverkningen i riket den 19 maj 1893, sådan nämnda § lyder enligt kungl. kungörelsen den 12 augusti 1902, skall erhålla följande förändrade lydelse:

Det enligt § 1 beskattningspliktiga råsockret beräknas efter de för tillverkningen använda betornas vikt sålunda, att etthundra kilogram råa (ej torkade) hvitbetor antagas lämna ett utbyte af tretton kilogram socker;

dels ock att berörda § i dess sålunda förändrade lydelse skall lända till efterrättelse från och med den 1 september 1905.

Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Ernst Meyer.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen Regenten i statsrådet å Kristiania slott den 6 mars 1905.

Närvarande:

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve GYLDENSTOLPE,
Statsråden: RAMSTEDT,
BERGER och
MEYER.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Meyer anförde härefter:
Enligt nu gällande lagstiftning om beskattning af hvitbetssocker-tillverkningen i riket skall tillverkningsskatt, utgörande hälften af gällande tullsats för utländskt råsocker af mörkare färg än n:o 18 af den i världshandeln antagna holländska standard, erläggas i förhållande till det utbyte i råsocker, som de för tillverkningen använda hvitbetorna antagas hafva lämnat. Detta antagna sockerutbyte bestämdes vid beskattningens införande till 6,25 kilogram af 100 kilogram råa (ej torkade) hvitbetor. Men sedermera har den lagstadgade utbytesberäkningen flera gånger höjts, nämligen år 1893 till 7,5, år 1894 till 8,25, år 1895 till 9, år 1896 till 10,5, år 1901 till 11,5 och slutligen år 1902 till 12, allt beräknadt i procent af de för tillverkningen använda råa betornas vikt. Dessa förhöjningar, som vidtagits i den mån hvitbetorna visat högre sockerhalt och utbytet af socker såväl till följd däraf som ock genom tillverkningsmetodernas förbättrande stigit, har haft till syfte att låta skatten såvidt möjligt drabba allt inom landet tillverkad socker.

Huru sockerhalten hos betorna växlat under de senaste tillverkningsåren, framgår af följande siffror, som jag erhållit från finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå:

Tillverknings- år.	Antal fabriker, där betornas sockerhalt var				
	lägre än 13 %	mellan 13 % och 14 %	mellan 14 % och 15 %	mellan 15 % och 16 %	större än 16 %
1895—1896	2	10	1	1	—
1896—1897	2	9	6	—	—
1897—1898	—	10	7	1	—
1898—1899	—	9	9	—	—
1899—1900	—	4	11	3	—
1900—1901	—	5	12	1	—
1901—1902	—	1	9	5	2
1902—1903	—	—	5	11	1
1903—1904	—	—	8	8	1
1904—1905	—	—	1	8	12

Senaste, d. v. s. nu innevarande, tillverkningsår hade betorna lägsta sockerhalten, 14,20 procent, vid Lidköpings sockerfabrik; därefter var sockerhalten lägst vid Köpinge (15,11 procent) och Karpalunds (15,17 procent) fabriker, båda belägna i Skåne; vid samtliga öfriga fabriker var sockerhalten öfver 15,5 procent, högst var den vid Staffanstorps (16,95 procent) och Keflinge (17,14 procent) äfvenledes i Skåne belägna fabriker.

Det vunna utbytet af råsocker, reduceradt till första produkt, utgjorde för tillverkningsåret 1895—1896 11,34 procent af de afverkade betornas vikt och har sedan stigit oafbrutet ända till år 1902—1903, då det uppgick till 14,21 procent; följande år var det 14,15 procent. För innevarande tillverkningsår är sockerutbytet icke ännu känt, men torde detsamma, att döma af betornas sockerhalt, säkerligen komma att stiga till 14,5 procent. Dock är härvid att märka, att vid vissa fabriker utbytet antagligen blir något lägre.

Kungl. Maj:t har visserligen denna dag beslutat nådig proposition till Riksdagen angående förändrad sätt för beskattning af socker, men då den nya beskattningen ej skulle träda i kraft förr än den 1 september 1906 och sockerutbytet, som nämnt, i verkligheten är åtskilligt större än det nuvarande legala utbytet, 12 procent, synes intet skäl förefinnas att, i afvaktan å införandet af det nya beskattningssystemet, låta skatten å hvitbetssockertillverkningen fortfarande utgå efter nyssnämnda grund. Då emellertid de särskilda fabrikerne i afseende å sockerutbytet äro tämligen olika situerade och skatten icke

bör sättas högre, än som motsvarar det utbyte, de industriföretag, hvilka härutinnan befinna sig i det minst gynnsamma läget, kunna antagas vinna, synes mig dock som om det lagstadgade utbytet icke bör sättas högre än till 13 procent.

Det beräknade utbytets förhöjning med 1 procent medför vid en betafverkning af 750,000 ton, hvilket torde kunna anses såsom ett normalt medeltal, en ökad skatteinkomst af i rundt tal 880,000 kronor. Äfven om betafverkningen ej skulle uppgå till högre belopp än under innevarande tillverkningsår, eller omkring 560,000 ton, skulle statsverkets inkomst likväl ökas med öfver 650,000 kronor.

Under åberopande af hvad jag sålunda anfört, hemställer jag i underdånighet, att Kungl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att besluta,

dels att § 2 i kungl. förordningen om beskattning af hvitbetssocker-tillverkningen i riket den 19 maj 1893, sådan nämnda § lyder enligt kungl. kungörelsen den 12 augusti 1902, skall erhålla följande förändrade lydelse:

Det enligt § 1 beskattningspliktiga råsockret beräknas efter de för tillverkningen använda betornas vikt sålunda, att etthundra kilogram råa (ej torkade) hvitbetor antagas lämna ett utbyte af tretton kilogram socker;

dels ock att berörda § i dess sålunda förändrade lydelse skall lända till efterrättelse från och med den 1 september 1905.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt täcktes Hans Kungl. Höghet Kronprinsen Regenten efter statsrådets tillstyrkande gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Erik Ölander.